

Písomný výstup pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Gymnázium, Ul. 17. novembra 1180, Topoľčany
4. Názov projektu	Kvalitné vzdelávanie – cestovný lístok do lepšej budúcnosti
5. Kód projektu ITMS2014+	312011V519
6. Názov pedagogického klubu	Pedagogický klub čitateľskej gramotnosti
7. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Zuzana Bujnová
8. Školské obdobie	03/2023 – 09/2023
9. Odkaz na webové sídlo zverejnenia písomného výstupu	www.gymtop.edupage.org

Úvod:

Písomný výstup č. 5 mapuje prácu členov PK ČG v období, v ktorom sme rozvíjali aktivity, ktoré sa podieľajú na formovaní vyšších čitateľských kompetencií. Aktivity smerovali k postupnému zdokonaľovaniu zručností vo vytváraní rôznych typov, transformácii textov v rámci jednotlivých literárnych druhov, prezentácii žiaka smerom k verejnosti, pohybovaniu sa v on-line priestore a plneniu dlhodobých úloh, napríklad k vytváraniu žiackych portfólií, ktoré považujeme za vynikajúcu metódu na diagnostikovanie žiaka, zachytávanie vývoja a pokroku žiakovej práce, prostriedok motivácie, spolupráce a schopnosti kriticky hodnotiť výsledky svojej práce, a k projektovému vyučovaniu, ktoré rozvíja zručnosť v práci s rôznymi typmi informačných zdrojov a v rozvíjaní interdisciplinárnych vzťahov.

Kľúčové slová: reprezentácia školy, práce a prezentácie, vývin, interdisciplinárna väzba – slovenský jazyk – cudzí jazyk, pracovný list, čítanie s porozumením, kritické myslenie, práca s informáciami, analýza textu, graf, obrázok, mapa, rozbor dobových listín, školský časopis, webová stránka, produktivita práce, kvalita, kvantita, aktuálnosť, využitie v konkrétnych komunikačných situáciách, mnemotechnické pomôcky, podpora čitateľskej gramotnosti, literárne diela, príprava na hodinu, zapamätávanie, interdisciplinárne vzťahy - literárna výchova, náuka o spoločnosti, dejepis, výtvarná výchova, umelecký a vecný text, zdroje informácií, získavanie informácií, spracovanie informácií, fázy projektu – plánovanie, skupinové riešenie projektu, časový úsek, školské prostredie, domáce prostredie, uskutočnenie, prezentácia výsledkov, hodnotenie, PowerPoint, prezentácia, podpora čitateľskej gramotnosti, školský časopis, blog, vlog, flog, mediálny portál, prezentácia aktuálnych postrehov, fotografia, komentár, reportáž, streamovanie, follower, uploadovať, syntax, morfológia, lexikológia, štylistika, umelecký a vecný text, zdroje informácií, získavanie informácií, spracovanie informácií, fázy tvorby prezentácie – plánovanie, skupinové riešenie, časový úsek, školské prostredie, domáce prostredie, uskutočnenie, prezentácia výsledkov, hodnotenie, zážitkové učenie, emócie, exkurzia ako zážitok, Osvienčim – Brezinka, skúsenosti, vylúčenie zo spoločnosti na základe rasy, náboženstva alebo sexuálnej orientácie.

Jadro:

V piatom období práce klubu sme sa zamerali na rozvíjanie týchto vyšších čitateľských kompetencií:

1. prezentácia školy a žiakov smerom k verejnosti,
2. tvorba pracovných listov žiakmi, práca s nimi a ich následná analýza,
3. analýza produktivity práce v rámci tvorby školského časopisu s dôrazom na kvalitu a aktuálnosť s využitím v konkrétnych komunikačných situáciách,
4. tvorbu mnemotechnické pomôcky a ich efektívne využitie počas prípravy žiakov na internú časť maturitnej skúšky,
5. rozvíjanie prepojenia a hľadanie prienikov medzi jednotlivými predmetmi (spolupráca jazykov s výchovami ,dejepisom, informatikou a pod.),
6. uplatňovať inovatívne metódy vo vyučovaní literatúry s dôrazom na projektové vyučovanie,
7. posilňovať efektívny spôsob výučby, využívať progresívne didaktické metódy ako problémové a kooperatívne vyučovanie, diskusia,
8. aktívne zapájať žiaka do poznávacieho procesu, otvoriť tento proces,
9. využívať žiakovu tvorivosť, fantáziu v prospech kognitívneho poznávania,
10. rozvíjať schopnosť žiaka integrovať čiastkové poznatky do uceleného systému poznania a prezentácia výsledky svojej práce,
11. tvoriť prezentácie v programe PowerPoint, prezentovať a následne využiť výstupy žiakov formou publikovania prezentácií na webovej stránke školy ako učebnej pomôcky,
12. realizovať on-line časopis, prezentovať činnosť redakčnej rady a prispievateľov na rôznych mediálnych portáloch formou poznámok, reportáží, postrehov a zážitkov,
13. využívaním rôznych inovačných metód posilňovať vnútornú motiváciu žiaka,
14. využívať formy zážitkového učenia a rovesníckeho vzdelávania, na ktorých participujú žiaci.

1. Mimoškolské aktivity, príprava a realizácia podujatia Deň materinského jazyka

V aktivitách pedagogického klubu čitateľskej gramotnosti sa zaoberáme analýzou činností v rámci problematiky jazyka ako nástroja myslenia a komunikácie, potencionálneho zdroja osobného a kultúrneho obohatenia každého človeka a s tým súvisiaceho rozvoja čitateľskej gramotnosti.

Snažíme sa, aby žiaci dokázali uplatniť svoje nadobudnuté vedomosti a kompetencie z jednotlivých jazykových rovín a slohu získaných v škole i v mimoškolských aktivitách. Podporujeme ich komunikačné zručnosti, vedieme ich ku kultivovanému vyjadrovaniu a vystupovaniu, motivujeme ich k zapájaniu sa do literárnych súťaží a k rôznym aktivitám, ktorými reprezentujú nielen seba, ale i svoju školu.

Podujatie orientované na podporu šírenia materinského jazyka prispelo k rozvíjaniu rozmanitosti a viacjazyčného vzdelávania, ale aj k rozvoju i pestovaniu povedomia o jazykových a kultúrnych tradíciách.

Z metód a foriem práce sme využili predovšetkým metódu skupinovej kooperácie a prezentačné zručnosti, posilnili sme aj interdisciplinárne vzťahy.

Edukačná prezentácia zameraná na historický kontext, ukážka žiackej prezentácie

Vývin spisovného slovenského jazyka
 História, osobnosti, podoby jazyka,
 ukážky, pravidlá pravopisu...

Slovenské jazyky
 ruský, bieloruský, ukrajinský, slovenský, český, poľský, maďarský, srbský, chorvátsky, slovenský, bulharský, macedónsky, inormohélský, dolnolásky.
 Prezi si mapu slovenských jazykov.

Plagát: Od A. Bernoláka k Ľ. Štúrovi (žiacka skupinová práca)

Germanizmy v slovenčine – medzipredmetová väzba slovenský jazyk – nemecký jazyk – prezentácia a video nahraté žiakmi I. A triedy pod vedením PhDr. A. Mikulovej

Cieľom aktivity bolo zistiť, či sa germanizmy, ktoré do slovnej zásoby slovenčiny prenikali počas stáročí, natoľko foneticky a morfológicky prispôbili, že ich mladá generácia dokáže v slovenčine identifikovať.

Germanizmy v slovenčine

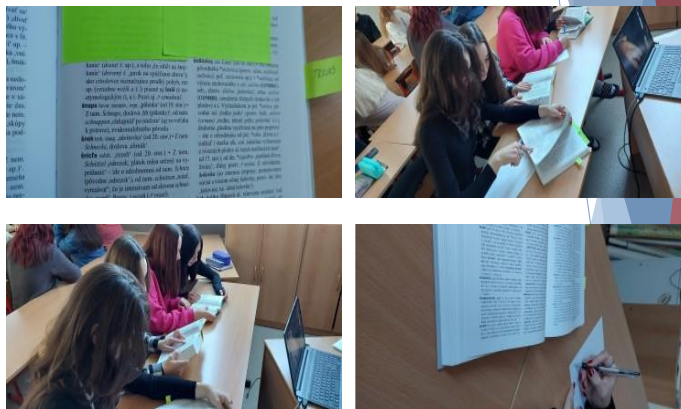

Nemecký jazyk

Natáčanie videa

Práca so slovníkmi

2. Analýza žiakmi vypracovaných pracovných listov - vyhodnotenie jednotlivých odpovedí žiakov, analýza úspešnosti, návrh na riešenie problematických javov.

Predmet: dejepis

Ročník/ škola: druhý/ gymnázium

Tematický celok: Slováci v Rakúsko-Uhorsku

Téma: Memorandum slovenského národa

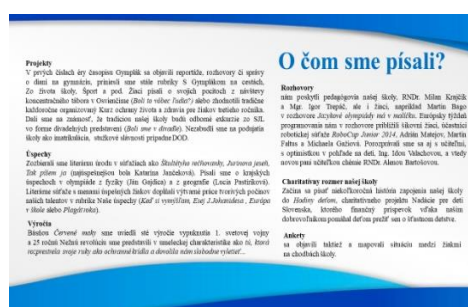
Metódy a formy práce

1. Analýza dobových listín bola použitá na hodine dejepisu v 2. ročníku pri téme Memorandum slovenského národa.
2. Žiaci boli rozdelení do skupín, každý žiak dostal znenie memoranda.
3. V skupine si zvolili zapisovateľa, ktorý odpovede spisoval a rečníka, ktorý tieto odpovede prezentoval za skupinu pred triedou.
4. Najskôr sme text prečítali spoločne, následne pracovali žiaci v skupinách a formulovali odpovede na otázky.
5. Najväčšie problémy mali žiaci s jazykom a slovnými spojeniami, ktoré boli v texte použité. Hľadali význam týchto slov v kontexte dobovej listiny.
6. Žiaci museli použiť vedomosti aj z predchádzajúceho tematického celku, aby si vedeli dať nové informácie do súvislosti s už osvojenými poznatkami- téma Bachov absolutizmus.
7. Taktiež využili medzipredmetové vzťahy, najmä so slovenským jazykom, kde sa venovali téme uzákonenia spisovnej slovenčiny, založenia Matice slovenskej.
8. Učiteľ musí sledovať, aby sa do práce zapájali všetci žiaci, nielen tí, ktorí sú komunikatívnejší, pribojnejší. Aby bol vypočutý názor všetkých.
9. Skupinová/ teamová práca sa osvedčila ako vhodná metóda- spoločným úsilím sa žiakom podarilo na otázky odpovedať.
10. V závere pod vedením učiteľa jednotlivé skupiny prezentovali svoje odpovede, následne sa porovnali s ostatnými skupinami a tak sformulovali spoločné riešenia úloh.

3. Analýza produktivity práce v rámci tvorby školského časopisu s dôrazom na kvalitu a aktuálnosť s využitím v konkrétnych komunikačných situáciách

Ukážky prezentácie k výročiu vo formáte PowerPoint

1. fáza – získavanie informácií
2. fáza – triedenie informácií
3. fáza – spracovanie informácií
4. fáza – použitie v prezentácii

4. Mnemotechnické pomôcky a ich efektívne využitie počas prípravy žiakov na internú časť maturitnej skúšky. Tvorba mnemotechnických pomôcok v rámci interdisciplinárnych vzťahov (spolupráca s výchovami, informatikou a pod.) - metodický list pre učiteľov a súbor vytvorených mnemotechnických pomôcok na hodine slovenského jazyka a literatúry.

Mnemotechnika alebo mnemonika (ukážka z metodického materiálu pre učiteľov)

- je technika utvárania spoľahlivej, vernej pamäte umelými spôsobmi,
- vytváranie pomocných mechanizmov verbálnych, akustických, vizuálnych, alebo založených na báze voľnej asociácie, ktoré umožňujú rýchle a neomylné spracovanie
- môže sa zameriavať na jednotlivé údaje ako sú napríklad mená, čísla, názvy ulíc alebo sa zameriava na zapamätanie kníh, väčších dokumentov, telefónnych zoznamov, encyklopédií a pod.

Agatha Christie: Vražda v Orient Expresse - výstup žiačky s použitím mnemotechnickej pomôcky

5. Tvorba materiálov na rozvoj čitateľskej gramotnosti. Analýza výsledkov žiakov v rozvíjaní čitateľskej gramotnosti, posun od naivného čitateľa k analytickému čitateľovi - tvorba mnemotechnických pomôcok v rámci interdisciplinárnych vzťahov (spolupráca s výchovami, informatikou a pod.).

Cieľom využívania mnemotechnických prostriedkov bolo dosiahnuť nielen efektívnosť zapamätávania konkrétnych faktov o diele, ale aj postúpiť, respektíve prejsť cez všetky základné úrovne čítania s porozumením umeleckého textu.

- 1.úroveň – identifikácia (kľúčové scény, hlavné postavy...)
- 2.úroveň – dedukcia (hľadanie príčin konania postáv...)
- 3.úroveň – interpretácia (vzťahy, definovanie vzťahov, typy charakterov, celková charakteristika...)

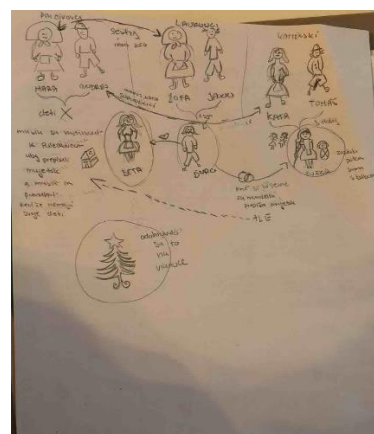
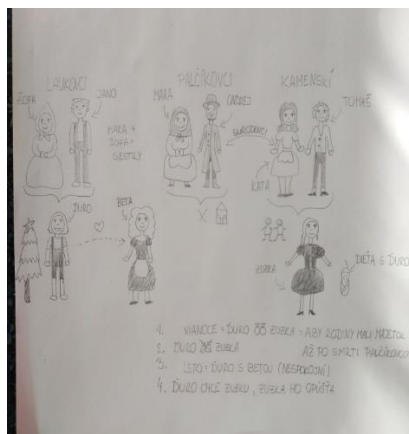
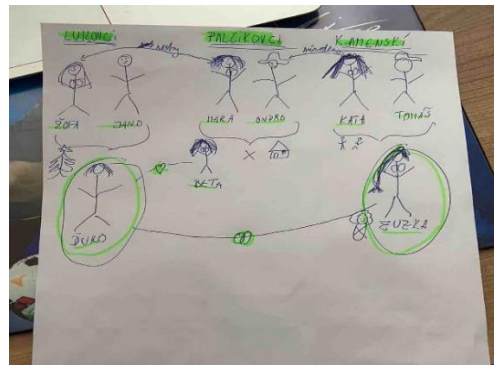
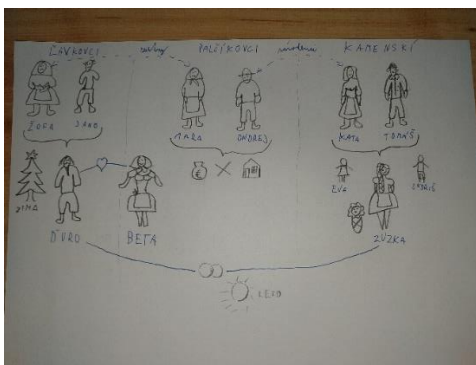
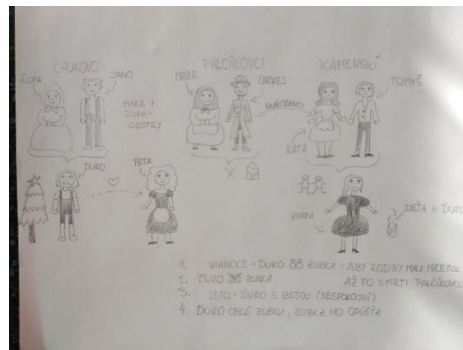
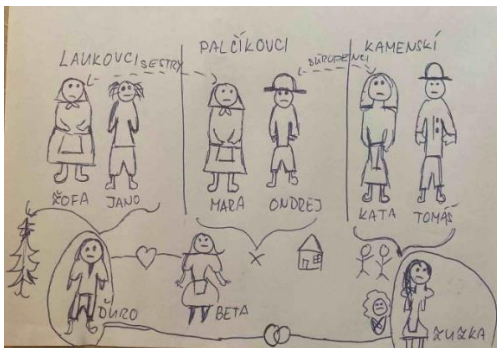
4.úroveň – analýza a hodnotenie (využitie výrazových prostriedkov, efektívnosť využitia daných prostriedkov pre obsah i formu diela...)

Ukážky z praktického využitia mnemotechniky priamo na hodine:

Pôvodná pomôcka vytvorená vyučujúcim počas vysvetľovania novej látky - J.G.Tajovský Statky-zmätky

Ďalšie pomôcky vytvárané žiakmi vo fáze fixácie učiva a pri opakovaní:

Uvedené, fotograficky zmapované pomôcky môžu poslúžiť ako základ k vytvoreniu ďalšej pomôcky, v súčinnosti s výtvarnou výchovou a predmetmi umenie a kultúra a informatika.

- 6. Uplatňovanie inovatívnych metód vo vyučovaní literatúry s dôrazom na projektové vyučovanie, efektívnosť výučby, pri ktorom môžeme využívať progresívne didaktické metódy ako problémové a kooperatívne vyučovanie, diskusia - výstup ukazuje aktívne zapájanie sa žiaka do poznávacieho procesu, otvorenosť procesu, uplatňovanie tvorivosti, fantázie, rozvoj kritického myslenia žiaka a vnútornej motivácie, schopnosť integrovať čiastkové poznatky do uceleného systému poznania, prezentácia výsledkov.**

Výstupy v tejto časti projektu sú dva:

- 1. metodický materiál uplatnenia projektového vyučovania v konkrétnej téme**
- 2. mapovanie jednotlivých fáz prípravy až po konečnú realizáciu a prezentáciu**

Projektové vyučovanie

Projekt podľa cieľa: kombinovaný

hodnotiaci – skúmanie a hodnotenie informácií

nácvikový a upevňovací – osvojiť si vedomosti a zručnosti

konštruktívny – vytvorenie informačných plagátov, ich prezentácia

Projekt podľa počtu riešiteľov: skupinový, päť členov v skupine

Projekt podľa časovej dĺžky: krátkodobý – rozsah 4 vyučovacích hodín

Projekt podľa miesta realizácie: kombinovaný: školské prostredie – vyučovacie hodiny literatúry a výtvarnej výchovy; domáce prostredie – získavanie informácií z rôznych informačných zdrojov – internet, knižnica

Zámer projektu: reakcia na záujem žiakov o osobnosť M. R. Štefánika, podnetom bol umelecký text J. Rezníka o detstve M. R. Štefánika, čiastkové znalosti žiakov, ktoré prezentovali počas riešenia problémových úloh viazaných na text, schopnosť odlíšiť umelecký a vecný text

Ročník: 1.ročník osemročného gymnázia

Predmet: slovenský jazyk a literatúra

TC: Príbehy zo života detí

Téma: Jaroslav Rezník: Oči plné oblohy - východiskový text, M. R. Štefánik – významná osobnosť našich dejín

Postup podľa krokov:

1. zadanie témy,
2. vytvorenie skupín,
3. diskusia o výsledku projektu – informačný leták,
4. zdroje a pomôcky – knihy, encyklopédie, internet, výtvarné pomôcky – výkres, nožničky, lepidlo, farebný papier, pastelky, počítač, fotoaparát,
5. stanovenie časovej dĺžky – štyri vyučovacie hodiny,
6. rozdelenie úloh v skupine,
7. prezentácia výsledkov skúmania a prezentácia konštruktívneho artefaktu – plagátu,
8. sebahodnotenie,
9. hodnotenie učiteľom.

Fotografická dokumentácia jednotlivých fáz projektu:

Záujem žiakov o životnú cestu M. R. Štefánika, dokumentárne filmy

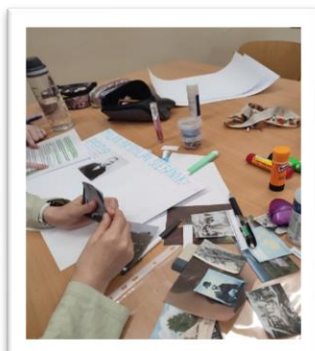
Rozdelenie úloh v skupinách, príprava pomôcok

Práca s informačnými zdrojmi

Realizácia projektu

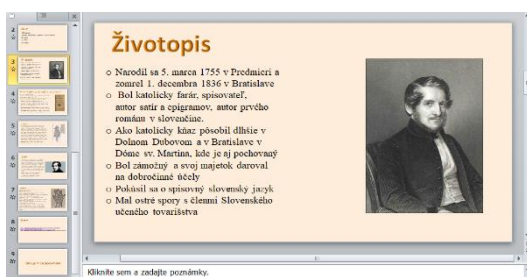
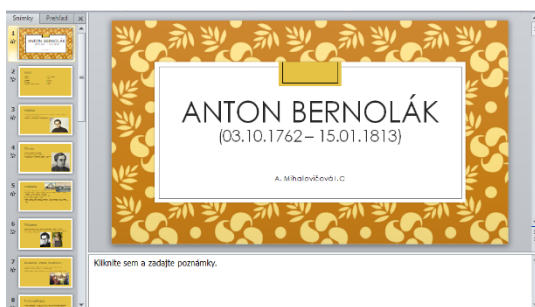
Prezentácia, sebahodnotenie, hodnotenie tímovej práce

7. Tvorba prezentácií v programe PowerPoint, prezentovanie a následné využitie výstupov žiakov formou publikovania prezentácie na webovej stránke školy ako učebnej pomôcky (Mená žiakov sú zverejnené v súlade s požiadavkami GDPR.)

V rámci vyučovania literatúry v prvom ročníku, konkrétne v druhom polroku v TC Klasicizmus, sme využili možnosť spracovať toto literárne obdobie a osobnosti SNO vo formáte PowerPoint. Jednotlivé prezentácie si žiaci pripravili ako súčasť odborných referátov a použili ich následne ako formu rovesníckeho vzdelávania.

Ukážky prezentácií:

Podľa spätnej väzby sú PP prezentované samotnými žiakmi v týchto častiach hodiny nielen spštením vyučovacej jednotky, ale pozitívne vplývajú aj na to, aby prezentujúci žiak a aj jeho spolužiaci získali správnu predstavu o učive, posilnili svoje kompetencie v práci s rôznymi informačnými zdrojmi, osvojili si preberané učivo kvalitne, obľúbenou formou a adekvátne veku a vývoju, čo tento spôsob umožňuje. Súbor prezentácií bol poskytnutý žiakom ako učebná pomôcka.

8. Činnosť členov PK ČG bola v tomto období zameraná na tvorbu školského časopisu, analýzu produktivity práce členov krúžkov, kvalita a kvantita, aktuálnosť, plánovanie činností a konkrétnych krokov nielen pri realizácii on-line časopisu, ale aj pri prezentácii činnosti na rôznych mediálnych portáloch formou poznámok, reportáží, postrehov a zážitkov.

Prezentácia školského časopisu v médiách, účasť a umiestnenie v súťaži Štúrovo pero. Teší nás 1.miesto (Zlaté ocenenie), Cena RTVS pre časopis našej školy.

gymplak.to
 gymplak.to Oslávili sme deň médií
 Vytvárajte sa do Zvolena na súťaž žiackych prezentácií. Súčasťou sú aj talkshow s moderátorom Romanom Dragulou a prezidentom pre kriminalistiku Miroslavom Horňákom. Počas jedného z rozhovorov nám Tomáš Juricek pripomenul dôležitú vec: My sme si vyberáme, ako obsah sledujeme. Dovoľme si to.

gymplak.to
 gymplak.to Oslávili sme deň médií
 Vytvárajte sa do Zvolena na súťaž žiackych prezentácií. Súčasťou sú aj talkshow s moderátorom Romanom Dragulou a prezidentom pre kriminalistiku Miroslavom Horňákom. Počas jedného z rozhovorov nám Tomáš Juricek pripomenul dôležitú vec: My sme si vyberáme, ako obsah sledujeme. Dovoľme si to.

Svetový deň médií v Spoločenskom dome v Topoľčanoch

gymplak.to
 gymplak.to Oslávili sme deň médií
 Vytvárajte sa do Zvolena na súťaž žiackych prezentácií. Súčasťou sú aj talkshow s moderátorom Romanom Dragulou a prezidentom pre kriminalistiku Miroslavom Horňákom. Počas jedného z rozhovorov nám Tomáš Juricek pripomenul dôležitú vec: My sme si vyberáme, ako obsah sledujeme. Dovoľme si to.

gymplak.to
 gymplak.to Oslávili sme deň médií
 Vytvárajte sa do Zvolena na súťaž žiackych prezentácií. Súčasťou sú aj talkshow s moderátorom Romanom Dragulou a prezidentom pre kriminalistiku Miroslavom Horňákom. Počas jedného z rozhovorov nám Tomáš Juricek pripomenul dôležitú vec: My sme si vyberáme, ako obsah sledujeme. Dovoľme si to.

9. Vyučovanie s využitím interaktívnych prezentácií na upevnenie vedomostí o vetných členoch a súvetiach

Sledovali sme implementáciu moderných technológií, multimediálnych a interaktívnych prezentácií do vyučovacieho procesu. Žiaci pri ich tvorbe využívajú hlavne prezentačný program MS PowerPoint z kancelárskeho balíka MS Office. Jeho výhodou je to, že umožňuje rýchlejšie zvládnuť tvorbu webových stránok, jednoducho sa do neho dajú integrovať už vytvorené obrázky, zvuky, animácie, video sekvencie, sám podporuje animačné efekty medzi snímkami aj v rámci snímkov a v neposlednom rade umožňuje vytvorené prezentácie exportovať do formátu HTML vhodného pre publikovanie na Internete.

Výstupom je súbor žiackych prezentácií, ktoré slúžia ako pomôcka pri upevňovaní učiva v TC Syntax. Ciele, ktoré sme sledovali a zároveň aj dosiahli realizáciou žiackych prezentácií vo výchovno-vzdelávacom procese, boli :

- uplatňovať nové, progresívne a zaujímavé formy práce vo výchovno-vzdelávacej činnosti,
- zdokonaľovať a rozvíjať didaktické postupy orientované na rozvoj kľúčových kompetencií žiakov,
- efektívne aplikovať a využívať informačno-komunikačné technológie vrátane internetu,
- poznať súčasné a moderné trendy využitia informačno-komunikačných technológií,
- rozvíjať kľúčovú kompetenciu orientovanú na sebarozvíjanie,
- upevňovať a systematizovať vedomosti zo syntaxe.

Pri tvorbe prezentácií sme postupovali etapovite:

- výber témy vhodnej na spracovanie (je nevyhnutné a užitočné spracovať danú tému?),
- plán postupu (rozdelenie práce, časovanie, potrebné technické a programové prostriedky, informačné zdroje),
- náčrt štruktúry prezentácie (graf prepojenia súborov resp. snímkov, vzhľad typických snímkov),
- zber informácií, ich výber a spracovanie (digitalizácia),
- prvé zostavenie interaktívnej prezentácie,
- testovanie prezentácie v rámci autorského tímu,
- prezentácia pred cieľovou skupinou,
- vytvorenie dokumentácie pre používateľov,
- sebahodnotenie a hodnotenie učiteľom.

Okrem dodržania etapovitého postupu tvorby interaktívnych prezentácií sme brali do úvahy aj

nasledovné kritériá:

- naplnenie edukačných cieľov (vedomosti, zručnosti, návyky, postoje),
- odbornú úroveň (používanie terminológie danej oblasti, úroveň vedomostí, gramatickú a štylistickú čistotu),
- metodickú úroveň (použitie dynamických prvkov na zvýšenie motivácie a interaktivity, adekvátne použitie multimédií),
- mieru využiteľnosti v praxi (pokrytie tém, pokrytie etáp poznávacieho procesu),
- mieru technologickej úrovne (použitie),
- dokumentáciu prezentácií (detailnosť, precíznosť).
- dobrú fixáciu v pamäti žiakov zásluhou obrazových a animačných prvkov, no bez zbytočných efektov (zvuky, animácie, pestré farby), ktoré by odvádzali pozornosť od tém.

PODMET.pptx

Prísudok.pptx

Priradovacie
súvetie.pptx

Podradovacie
súvetia.pptx

Vyberte správnu odpoveď

1. Vo vete *Môj ujo je úspešný podnikateľ.* je:

- a) slovesný prísudok
- b) slovesno-menný prísudok
- c) slovesný vetný základ
- d) neslovesný vetný základ

Cvičenie č. 2

Vo vetách vyhľadaj a klikni na nezhodný prívlastok.

- 1. Darovali mi kyticu kvetov.
- 2. Stratli som zväzok kľúčov.
- 3. Dovedie ťa tam cesta vpravo.
- 4. Petra dostala na narodeniny knihu rozprávok.
- 5. K tomu patrí aj kytica ruží.
- 6. A v nej halúzky pivónii.
- 7. Ale aj fľašu hrozňovej šťavy.
- 8. Ďalej misku kolučov.
- 9. Hodiny dejepisu mám rád.
- 10. Najväčšia komunita „ipérov“ je len u nás!

Všetky cvičenia

10. Na stretnutí sme sa venovali zážitkovému učeniu a témam, v ktorých sa dá takýto netradičný spôsob vyučovania uplatniť, jeho výhodám v procese spracovania informácií. Následne vo výstupe ukazujeme jeho uplatnenie v téme Osvienčim – Brezinka, konečné riešenie židovskej otázky. Súčasťou výstupu je aj metodický materiál pre učiteľov.

Zážitkové vyučovanie sa líši od tradičného tým, že učiteľ najprv žiakov zapája do riešenia problémov alebo do rôznych aktivít a potom spoločne hodnotia tieto zážitky a skúsenosti. Na základe vlastných zážitkov a skúseností si žiaci vytvárajú nové zručnosti, postoje i spôsoby myslenia.

Túto formu učenia sme aplikovali v predmete dejepis v 3. ročníku pri téme 2. svetová vojna, riešenie židovskej otázky a pri odbornej exkurzii do vyhladzovacieho tábora Osvienčim – Brezinka.

Forma vyučovania – skupinová práca

Pomocou zážitkového učenia sme chceli prehĺbiť pocity u študentov pri zoznamovaní sa s faktami o Norimberských zákonoch, priniesť hlboký pocit nespravodlivosti, odsúdenia človeka nie na základe jeho činov, ale príslušnosti k danej rase.

Žiaci sa rozdelili do dvoch skupín. Zadelenie bolo dobrovoľné. Následne sa dozvedeli, kto bude „občanom Ríše“ a kto bude iba „štátnym príslušníkom“. Následne sa menovali rôzne aktivity, ktoré sú súčasťou bežného života a skupina, ktorá vedela, že to môže robiť, vykročila o krok dopredu.

Otázky:

- slobodne si zvolím školu, ktorú budem navštevovať
- poobede pôjdem do kaviarne a dám si zákusok, navštívim kultúrne podujatie
- cez víkend pôjdem na futbalový zápas
- do práce pôjdem autobusom

- kúpim si bicykel, aby som mohol športovať
- otvorím si obchod s látkami, pretože o tento tovar je veľký záujem
- cez zimu sa budem chodiť na štadión korčuľovať
- večer si v záhrade môjho domu usporiadam oslavu

Žiaci správne **identifikovali**, že tieto činnosti mohli vykonávať iba občania árijského pôvodu a ostatní, najmä Židia mali tieto činnosti zakázané. Následne sme sa ich pýtali, ako sa cítili, keď ich spolužiaci neustále kráčali dopredu a oni mohli iba nečinne stáť. Hovorili **o pociť bezmocnosti, frustrácii, nespravodlivosti** a nemohli sa zmieriť s myšlienkou, že všetky činnosti, bežné pre ľudský život, im boli odopreté iba pre ich pôvod.

Vyhľadzovací tábor Osvienčim – Brezinka, odborná exkurzia

Odborná exkurzia sa konala dňa 11.9.2023 a zúčastnilo sa jej 48 žiakov a 3 pedagógovia. Sprevádzali nás slovensky hovoriaci sprievodcovia a boli sme rozdelení do dvoch skupín. Prehliadka táborov trvala 3 hodiny, žiaci si prezreli v nich umiestnené exponáty a riešili úlohy:

Príprava na cestu

Ako by si sa pripravil na cestu do tábora, o ktorom si si myslel, že v ňom budeš žiť a pracovať so svojou rodinou? Takúto otázku sme položili žiakom. **Ich odpovede zneli:**

- zobral by som si všetky cennosti
- vzal by som si dostatok oblečenia a obuvi
- vzal by som si potrebné lieky

Židia si so sebou nemohli zobrať všetok svoj majetok a tak si zobrali, čo sa zmestilo do kufra a väčšinu šiat si obliekli na seba – či bolo leto, či bola zima. Je to viditeľné z mála dobových fotografií a zachovalo sa to v pamäti preživších holokaustu. Takáto možnosť žiakom nenapadla a zanechala v nich zmiešané pocity.

Fotografia zhotovená účastníkom odbornej exkurzie

Preprava do tábora Osvienčim – Brezinka

Preprava Židov, Rómov, homosexuálov a nepriateľov ríše sa konala prostredníctvom vlakovej dopravy. Ľudia neboli transportovaní bežnými vozňami, ale cestovali vo vagónoch určených na prevoz dobytku. Žiakom bola položená otázka, či by im neprišlo zvláštne, keby ich vlak, ktorým mali cestovať za prácou, obsahoval iba takéto vagóny. Odpovedali, že by im to bolo podozrivé, do takých vagónov by jednoducho nenastúpili. Bolo im vysvetlené, že títo ľudia nemali na výber, buď takáto preprava alebo

istá smrť. Židia už boli na kruté zaobchádzanie zvyknutí, ako „nepriatelia ríše“ neočakávali pohodlnú prepravu.

Druhá otázka bola, koľko ľudí za podľa nich prevážalo v jednotlivom vozni. Žiaci prevažne odpovedali, že do vozňa sa zmestilo 10 ľudí, tak aby si mohli pohodlne sadnúť. Vozeň si mohli prehliadnúť v areáli tábora Brezinka. Informácia, že do vozňa bolo natlačených až 60 ľudí, cestovali aj dva tri dni za rôzneho počasia nenechala nikoho chladným.

Fotografia zhotovená účastníkom exkurzie

Plynová komora

Súčasťou expozície tábora Osvienčim je aj rekonštrukcia plynovej komory, pretože žiadna z plynových komôr sa do dnešných čias nezachovala. Po vstupe do komory nastal u všetkých účastníkov stiesnený pocit, nikto nechcel o svojich pocitoch rozprávať, ťažoba doľahla na každého. Napriek tomu, že sme boli rozdelení do dvoch skupín a v komore bolo naraz iba 25 ľudí, každý sa tešil, keď ju mohol opustiť. Súčasťou komory boli aj pece, v ktorých boli splynovaní ľudia spolnení. Tu žiaci naplno videli obľudnosť nacistického „Konečného riešenia židovskej otázky“, krutosť a neúctu k ľudskému životu. Na otázku, koľko ľudí bolo naraz natlačených a splynovaných v jednej komore, odmietli odpovedať. Túto informáciu sa už predtým dozvedeli počas návštevy barakov v Osvienčime, kde je zmenšený model pecí.

Fotografia zhotovená účastníkom exkurzie

Drevené baraky v Brezinke

Poslednou zastávkou prehliadky vyhladzovacieho tábora Osvienčim – Brezinka sú drevené baraky v Brezinke. Žiaci už nemajú silu rozprávať, ticho počúvajú výklad našich sprievodcov. To, čo sa do

učebnice dejepisu zmestí na pol strany, teraz zažívajú na vlastnej koži, očami vidia tú hrôzu, čoho všetkého je človek schopný v mene „vyššieho dobra“.

Fotografie zhotovené účastníkom exkurzie

Prehliadka vyhladzovacieho tábora Osvienčim – Brezinka trvala 3 hodiny. Žiaci sa dozvedeli o fungovaní týchto táborov, o každodennom živote väzňov, o hrôzach, ktoré sa udiali na týchto miestach. Dozvedeli sa, aký bol hlavný rozdiel medzi tábormi Osvienčim a Brezinka, kto bol ich obyvateľom, spôsobe, akým sa nám zachovali podrobnosti a dokumenty, keďže existencia vyhladzovacích táborov bolo jedným z najväčších tajomstiev nacistov.

Prehliadka tábora je spojená so **silným zážitkom** a práve z emócií čerpá **zážitkové vyučovanie**. O holokauste sa napísalo stovky kníh, natočilo sa desiatky filmov, ale vidieť niečo na vlastné oči je lepšie, ako o tom stokrát počuť.

Dodnes presne nevieme, koľko ľudí bolo zabitých v Osvienčime a Brezinke, nacisti všetky záznamy zničili. Svedectvá sa zachovali iba ústnym podaním preživších, a niekoľkými fotografiami, ktoré dokumentujú život v týchto tábora. Napriek tomu svedectvá majú nesmiernu výpovednú hodnotu, zanechali nám odkaz, na ktorý nesmieme zabudnúť. Ľudia to boli zabíjaní za to, že sa narodili ako príslušníci nejakej rasy, za svoje náboženské presvedčenie alebo sexuálnu orientáciu.

Zážitkové vyučovanie je vhodným nástrojom priblíženia týchto udalostí, aby žiaci pocítili a precítili, aké je to byť diskriminovaný a kam až diskriminácia a nenávisť môže viesť.

Záver:

1. Pokračovať v spolupráci pri výbere aktivít mimoškolskej činnosti v jednotlivých ročníkoch, organizovať podujatia, ktoré budú úspešne reprezentovať naše gymnázium.
2. Členovia pedagogického klubu čitateľskej gramotnosti (PKČG) dospeli k záveru, že pri rozvoji čitateľskej gramotnosti má dôležitú úlohu a význam aj tvorba pracovných listov, súčasťou ktorých je práca s textom, dobovými listinami, čítanie z mapy, z grafu, analýza karikatúr, práca

s obrazovým materiálom, riešenie tajničiek a hlavolamov. Obsah pracovných listov musí korešpondovať s prebratým učivom a musí byť primeraný vekovej štruktúre žiakov.

3. Členovia PK ČG dospeli pri analýze produktivity práce k záveru, že podlieha mnohým zákonitostiam racionálneho plánovania, systematickej práce a premyslenému harmonogramu s dôrazom na kvalitu, ktorá stojí pred kvantitou. Výsledkom je počas desaťročnej práce publikačnej činnosti v rámci tvorby školského časopisu 17 čísel časopisu v printovej podobe, to znamená publikovanie dvoch čísel prípadne jedného čísla (ročanky) v rámci školského roka a 20 až 40 online príspevkov na webovej stránke. Ukazuje sa žiaducim tvoriť so žiakmi školský časopis, podporovať žiakov, ktorí majú záujem pracovať v oblasti školskej publicistiky naprieč všetkými vyučovacími predmetmi zastúpenými v PKČG (slovenský jazyk a literatúra, anglický jazyk, ruský jazyk, občianska náuka, dejepis, umenie a kultúra), navyše je možné počítať aj s inými spoločensko-vednými i prírodovednými odbormi a dosiahnuť úroveň celoškolskej spolupráce.
4. Dohodli sa na ďalšej spolupráci pri výbere vhodných mnemotechnických pomôcok v jednotlivých ročníkoch, vhodných textov (napr. literárnych diel), analýze konkrétnych ukážok a následnej vlastnej tvorby žiakov ako aj odovzdávanie si prakticky overených metód z vyučovacích hodín a tiež o spôsobe hodnotenia žiakov pri ich používaní.
5. Využívať projektové vyučovanie ako inovatívnu a progresívnu metódu edukačného procesu.
6. Stanoviť si jasné kognitívne, edukačné a formatívne ciele: prehĺbovať a rozširovať poznanie, integrovať poznatky, rozvíjať tvorivé myslenie, samostatne a tvorivo pracovať, plánovať prácu, niesť zodpovednosť za prácu, prekonávať prekážky, prezentovať, argumentovať, spolupracovať...
7. Rešpektovať základné princípy projektového vyučovania so zreteľom na potreby a záujmy žiakov, umožňovať im získavať nové skúsenosti.
8. Voliť také témy, ktoré umožňujú prekračovať rámec jednotlivých vyučovacích predmetov a uplatňovať tak interdisciplinaritu.
9. Učiť žiakov práci v tímoch, spolupracovať, komunikovať, tolerovať, prijímať iné názory a hodnotiť.
10. Hodnotiť prácu žiakov, ale aj svoju prácu a prácu kolegov.
11. Členovia pedagogického klubu čitateľskej gramotnosti (PK ČG) dospeli k záveru, že zvyšovanie čitateľských kompetencií formou tvorby powerpointových prezentácií učiteľmi v súčinnosti so žiakmi a hlavne aktívnou praktickou zaangažovanosťou samotných žiakov na danom zadaní je možné realizovať v rámci všetkých vyučovacích predmetoch zastúpených v PK ČG (slovenský jazyk a literatúra, anglický jazyk, ruský jazyk, umenie a kultúra, občianska náuka, dejepis).
12. Členovia pedagogického klubu čitateľskej gramotnosti (PKČG) dospeli k záveru, že je prospešné do vyučovacieho procesu zahrnúť aj zážitkové učenie. Predstavuje prístup k vzdelaniu, ktorý je založený na schopnosti vstrebávať informácie na základe intenzívnych emócií. Ide o učenie, ktoré vychádza aj z dôsledkov vlastného konania, hľadania netradičných riešení a spoločného prekonávanie úloh a výziev. Súčasťou zážitkového vzdelávania je rozvíjanie tvorivých postupov, aktívne konanie, lepšie vytváranie neformálnych vzťahov a predovšetkým intenzívne učenie z prežitkov namiesto zapamätávania si informácií.

11. Vypracoval (meno, priezvisko)	Mgr. Zuzana Bujnová
12. Dátum	23.10.2023
13. Podpis	
14. Schválil (meno, priezvisko)	PaedDr. Martina Mazáňová, PhD.
15. Dátum	23.10.2023
16. Podpis	